

Aprecieri critice

“... fondul comediilor lui Caragiale este rece si cinic . Realitatea ce el ne zugrăveste nu ne poate încălzi , necum să ne entuziasmeze ; ea e repulsivă si va deveni , din ce în ce mai repulsivă cu cât omenirea va înainta pe calea progresului moral . În nici o operă clasică nu vei găsi situatiuni de valoare ca cele pe care dramaturgul nostru le primește în actiunea dramatică - le primește si le mentine cu seninătatea cea mai desăvârșită - chiar la sfârșitul si după sfârșitul ei .”

Mihail Dragomirescu

“Caragiale n-a găsit , *nu l-a lăsat inima* să vadă ridicolul în viața tărănimii - cum n-a găsit , n-a văzut , nu l-a lăsat inima să vadă ceva omenesc în viața claselor nouă.”

G.Ibrăileanu

“Geniul lui era unul din punctele nediscutate ale crezului național . Si tot disprețul pe care-l arunca el admiratorilor si invitațiilor săi n-ajungea ca să-i stirbească - lucru rar pe lume - dreptul de a zice si de a face oricui orice , de a jigni sentimentul public în orice formă , de a sta împotriva vremii sale , si când greșea ea , si când era el greșitul .”

Nicolae Iorga

“Noi care am avut norocul să-l vedem si să-l auzim vom rămâne toată viața stăpâniti de senzația că prin moartea lui Caragiale s-a deschis o prăpastie , s-a făcut un gol în natură , ca o perturbație cosmică . Cu cât va trece vremea va crește tot mai mult silueta si vom rămâne vrăjiti de farmecul celui mai luminat creier românesc . (...) Se vor crea legende si personalitatea lui va lua proportii mitice . Generațiile viitoare nici nu vor putea înțelege dacă din strălucirea unei minti s-au întruchipat vreodată astfel de raze orbitoare .”

Octavian Goga

“Interpretarea lui d-lui Zarifopol urmărește numai efectele artistice ale operei lui Caragiale , stilist lucid , si observator original (...) Caragiale , prin materialul artistic , este , împreună cu Ion Creangă , cel mai specific scriitor român .”

Pompiliu Constantinescu

“ Spiritul lui Caragiale a exercitat în societatea noastră o acțiune socratică și în aceasta constă importanța incomparabilă , fundamentală a acestui așa-zis « negativist » . Prin reducere la absurd ; prin maieutică și dialectică el tindea să aducă societatea la cunoașterea de sine și la o conștiință morală . Dialogurile lui din comedii și din momente au ceva din arta dialogului socratic . Însăși sociabilitatea acestui om , prezenta sa ironică , interpelativă , în forul public , e de aceeași natură cu a lui Socrate . De asemenea și solitudinea lui și distantarea lui scrutătoare . Ca Socrate avea sentimentul că e inspirat și cenzurat interior de un demon : ochiul eternității ce-i supraveghea din spate scrisul . Tot ca Socrate a fost acuzat de contemporani că destituie zeii cetății și perverteste spiritele și , de fapt , a trebuit să bea și el destulă cucută . ”

Al.Paleologul

“Caragiale e omul care împinsese până la extrem arta de a concentra și de a mărgini în linii elementare și expresive (...) Bătrânul mester împinsese dragostea verbală până la măsuri neobisnuite ; slefuind vorbele , le redusese la rolul lor necesar în economia frazei . ”

E.Lovinescu

“O operă cum este cea a lui Caragiale reprezintă o mare tentativă pentru comentatorul dornic să-i pună în valoare bogăția și diversitatea ; dar totodată el trebuie să respecte adevărul textului și să opteze (optiune poate provizorie) doar pentru câteva din direcțiile posibile ale lecturii . Actul critic trebuie să realizeze echilibrul dintre *libertatea* interpretării și *constrângerea* pe care o exercită textul ; astfel criticul va fi asemenea contelui din anecdota povestită de Caragiale însuși . ”

Al.Călinescu